

2022-05-24

N/A

Johan Palm

Tfn:

E-post: johan.palm@regionjh.se

HSN/472/2022

Initiativärende från Margareta Winberg (S) om Jämställdhet, mäns våld mot kvinnor och därmed sammanhängande frågor t.ex. hedersrelaterat våld och förtryck

Ärendebeskrivning

Vid Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 13 april 2022, fick nämnden information om pågående arbete kring mäns våld mot kvinnor. Däribland informerades att den övergripande handlingsplan för jämställd och jämlik verksamhet som funnits som styrdokument på tjänstepersonsnivå hade avvecklats.

Margareta Winberg (s) väckte mot bakgrund av det ett initiativärende med förslaget att regiondirektören får i uppdrag att initiera en ny handlingsplan för jämställd och jämlik verksamhet som ska behandlas av Regionfullmäktige i juni 2022. En politisk plan inom området.

Initiativtagaren anser enligt initiativärendet att det är oacceptabelt att det inte finns en särskild politisk plan för jämställdhet- och jämlikhetsområdet och gör bedömningen att ska verksamheten förändras och en jämställd och jämlik verksamhet nås så måste man ha ett verktyg/dokument att arbeta efter.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade att ärendet ska lämnas för beredning och återrapporteras vid nämndens sammanträde den 16 juni 2022.

Region Jämtland Härjedalen har en enhetlig styrmodell, med en systematisk och tydlig struktur för hur regionens verksamheter ska styras och följas upp. För de styrdokument som upprättas ska det finnas en röd tråd från övergripande strategier med mål/uppdrag till konkreta aktiviteter på verksamhetsnivå.

De styrdokument som ingår i den övergripande planeringen för att styra verksamheten är policyer, långsiktiga utvecklingsplaner, regionplan och budget samt styrelse och nämnders verksamhetsplaner. Utöver dessa finns vissa strategier och handlingsplaner som ingår bland styrdokumenterna.

För några sakområden har det sedan 2015 funnits en särskild möjlighet att samla aktiviteter i en övergripande handlingsplan. Det gäller framför allt handlingsplaner där det finns nationella beslut om att handlingsplaner ska upprättas, men även för

sakområden där det finns behov av att fokusera kring gemensam planering och systematiskt arbete för att driva sakområdet framåt. Planerna kan ha olika löptider, från ett till flera år. Övergripande handlingsplaner fastställdes av regiondirektör i oktober och följdes upp i samband med tertialrapport, delårsrapport och årsbokslut.

Fram till 2021 fanns nedan övergripande handlingsplaner på tjänstepersonnivå med ett antal mål och därtill kopplade aktiviteter i varje plan.

- Övergripande handlingsplan informationssäkerhet och dataskydd 2020-2021
- Övergripande handlingsplan informationssäkerhet 2021-2022
- Övergripande handlingsplan jämställd och jämlik verksamhet 2020-2021
- Övergripande handlingsplan läkemedel 2020
- Övergripande handlingsplan miljö 2020
- Övergripande handlingsplan patientsäkerhet 2018 – 2020
- Övergripande handlingsplan tillgänglighet 2021
- Övergripande Handlingsplan för Region Jämtland-Härjedalen gällande sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och prevention 2017-2021.

I de övergripande handlingsplanerna fanns vägledning om vilka aktiviteter som verksamheterna kunde bidra med för att nå de övergripande målen och följa lagstiftningen, nationella riktlinjer och andra överenskommelser.

Handlingsplanerna skulle finnas med i förvaltningsområdenas egen verksamhetsplanering.

Förutom mål och aktiviteter som bröts ner direkt från styrelsens och nämndernas planer fanns det i handlingsplanerna också mål och aktiviteter som följdes upp regionövergripande.

Utifrån den utveckling av styrmodellen som skett sedan 2015 samt utifrån digital plattform, Stratsys, för planering och uppföljning av regionens verksamhet tog regiondirektören beslut att de övergripande handlingsplanerna kunde avvecklas. Innehållet i de övergripande handlingsplanerna har istället lyfts in och prioriteras i ordinarie planerings- och budgetprocess. Några av målen som fanns i de övergripande handlingsplanerna har de förtroendevalda valt att lägga in som politisk mål medan andra mål har lagts på förvaltningsnivå.

Därigenom har de målsättningar som fanns i de övergripande handlingsplanerna kunnat knytas till linjeorganisationen. Några handlingsplaner kommer att behöva finnas kvar utifrån att de krävs kopplat till lagstiftning.

En avveckling av de övergripande handlingsplanerna har också inneburit att de funktioner, framför allt strategier, som arbetat med handlingsplanerna på ett tydligare sätt kommer in i det årliga budgetarbetet på politisk nivå och i arbetet gentemot förvaltningsområdesledningarna.

Utgångspunkten är att strategerna under hösten ska påbörja ett analysarbete inom respektive område och där identifiera utmaningar och möjligheter samt ta fram nyckeltal och andra mått som behöver följas som underlag till de politiska planeringsförutsättningarna. Underlaget kommer att utgöra en del i regionens nuläges- och omvärldsanalys. Här kommer jämställdhet- och jämlikhetsområdet att vara en del.

Under våren deltar strategerna i arbetet med att utveckla regionens strategier och ta fram förslag till mål och budget för regionplan, därefter deltar de i styrelsen och nämndernas arbete med att ta fram egna mätetal, uppdrag och aktiviteter utifrån fullmäktiges plan. Under löpande år kommer också strategerna finnas med i uppföljning av nämnderna och styrelsens verksamhetsplaner samt övriga styrdokument.

Förvaltningens bedömning är att de mål och aktiviteter som funnits i de övergripande handlingsplanerna inklusive planen för jämlik- och jämställd verksamhet nu integreras på ett bättre sätt i planerings- och budgetarbetet. Det bör innebära bättre underlag för att göra politiska prioriteringar och stärka uppföljningen.

I Region Jämtland Härjedalen finns olika typer av politiskt beslutande styrande dokument. På länsövergripande nivå upprättas flera dokument som har betydelse för Jämtland Härjedalen och som organisationen behöver förhålla sig till. Länsövergripande dokument kan beslutas på olika nivåer. De styrande dokument som upprättas för att styra verksamheterna inom organisationen beskrivs nedan.

Policyer och strategier fastställs av regionfullmäktige. Policyer anger Region Jämtland Härjedalens värderingar och förhållningssätt till något och revideras vid behov. Strategier beskriver tillvägagångssättet för hur fattade beslut ska genomföras och gäller vanligtvis i 3 år. Som styrmodellen är uppbyggd har de flesta strategier fasats ut. En gång per mandatperiod ska regionstyrelsen genomföra en översyn av de policyer och strategier som regionfullmäktige beslutat om. Utöver det finns långsiktiga utvecklingsplaner inom ett par områden.

Vid regionstyrelsen den 31 maj 2022 beslutade att Regiondirektören fick i uppdrag att senast till regionstyrelsens möte i augusti föreslå direktiv för översyn av Region Jämtland Härjedalens styrmodell. En översyn som troligen kommer att påverka vilka särskilda politiska styrdokument som kommer att finnas framöver i regionen.

Frågan om att inrätta en särskild politisk plan för jämställdhet- och jämlikhetsområde, behöver förutom kopplat till eventuellt behov hanteras kopplat till ovan styrmodell och översynen av densamma.

Förvaltningen gör idag bedömningen att det inte finns skäl att ta fram en särskild plan för dessa områden. Frågan behöver också värderas i kommande översyn av styrmodellen. Målsättningar kopplat till både jämställdhets- och jämlikhetsområdet bör under tiden översyn av styrmodellen sker kunna hanteras i ordinarie budget- och planeringsprocess.

Ifall en plan för jämställdhets- och jämlikhetsområdet ska tas fram behöver en begäran om det göras till fullmäktige. Först därefter kan ett arbete med framtagande ett sådant dokument påbörjas.

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden avslår initiativärendet.

I tjänsten
Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Johan Palm
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Utdrag till

Margareta Winberg